

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDSS Sodba Pdp 526/2022

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2022:PDP.526.2022

Evidenčna številka: VDS00061872

Datum odločbe: 06.10.2022

Senat: Jelka Zorman Bogunovič (preds.), mag. Biserka Kogej Dmitrovič (poroč.), mag. Tanja Pustovrh Pirnat

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - nezmožnost nadaljevanja delovnega razmerja - izostanek z dela - obvestilna dolžnost

Zveza: ZDR-1 člen 109, 109/1, 110, 110/1, 110/1-4.

Jedro

Neutemeljene so obširne pritožbene navedbe, da tožena stranka tožnici ne bi smela podati izredne odpovedi po 4. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1, ker je v času po 24. 11. 2021 z dela izostala zato, ker zaradi zdravstvenih težav še vedno ni bila sposobna za delo, torej iz upravičenih razlogov. Četudi bi navedeno držalo, to ne vpliva na pravilnost zaključka, da je tožnica storila kršitev po 4. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1, saj glede na dikcijo določbe razlog izostanka oziroma (ne)upravičenost odsotnosti v zvezi s samo kršitvijo ni odločilnega pomena. Po tej določbi sta odločilni le dejstvo odsotnosti z dela pet zaporednih delovnih dni ter dejstvo, da tožnica ni obvestila delodajalca o svoji odsotnosti več kot pet dni, čeprav bi to lahko storila, kar je bilo v postopku pred sodiščem prve stopnje ugotovljeno.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Stranki sami krijeta vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo zahteve za ugotovitev neutemeljenosti odpovednega razloga izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi tožene stranke tožnici z dne 30. 12. 2021, za razveljavitev izredne odpovedi

pogodbe o zaposlitvi z dne 30. 12. 2021, za ugotovitev, da nima pravnega učinka, za ugotovitev, da delovno razmerje med strankama traja do 31. 8. 2022, za poziv tožnice nazaj na delo in za priznanje vseh pravic iz delovnega razmerja od prenehanja do ponovnega nastopa dela, vključno s plačami. Odločilo je, da vsaka stranka krije svoje stroške postopka.

2. Tožnica v pritožbi navaja, da je svojo notifikacijsko obveznost, upošteva je psihofizične zmožnosti zaradi bolezni, v celoti izpolnila z obvestilom (SMS sporočilom) dne 4. 11. 2021. Sodišče prve stopnje je zmotno uporabilo materialno pravo, ko je zaključilo, da bi morala toženo stranko ponovno obvestiti o razlogih za odsotnost z dela, ker ji je bil bolniški stalež prekinjen. Toženi stranki je bilo dejstvo, da je do konca leta 2021 ne bo na delo, nesporno znano, saj jo je obvestila, da bo do konca leta odsotna, ker za opravljanje dela ni bila zmožna. Ni izostala iz neupravičenega razloga, saj glede na zdravstveno stanje (prilagoditvena motnja, mešanica anksioznih in depresivnih simptomov) ni bila zmožna za delo vse od 13. 10. 2021. Posledično ji je bila nezakonito odpovedana pogodba o zaposlitvi. Sodišče prve stopnje je zmotno presodilo, da ni bilo mogoče nadaljevati delovnega razmerja do izteka odpovednega roka, saj očitana kršitev ni v tolikšni meri vplivala na medsebojna razmerja, medsebojno zaupanje in možnost nadaljnjega sodelovanja. Tožnici očitana kršitev delovnih obveznosti ni tako huda in resna, da bi onemogočala nadaljevanje delovnega razmerja do izteka odpovednega roka. Pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi in izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbenemu zahtevku v celoti ugodi, podrejeno, da izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v ponovno odločanje. Priglaša stroške pritožbe.

3. Tožena stranka v odgovoru na pritožbo nasprotuje pritožbenim navedbam, predlaga njeno zavrnitev in potrditev izpodbijane sodbe. Priglaša stroške odgovora na pritožbo.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razlogov, navedenih v pritožbi. V skladu z določbo drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP; Ur. l. RS, št. 26/99 s spremembami) je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka, navedene v tej določbi, in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pritožbeno sodišče pazi po uradni dolžnosti, niti tistih, ki jih uveljavlja pritožba. Glede vseh za odločitev bistvenih dejstev je pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje, na tako ugotovljeno dejansko stanje pa je tudi pravilno uporabilo materialno pravo.

6. Neutemeljen je pavšalni očitek bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Izpodbijana sodba nima pomanjkljivosti, zaradi katerih se ne bi mogla preizkusiti. Izrek sodbe ni nerazumljiv niti ne nasprotuje samemu sebi. V obrazložitvi sodbe je sodišče prve stopnje navedlo jasne in prepričljive razloge o vseh za odločitev bistvenih dejstvih. Pritožbeno sodišče se z njimi strinja in glede na pritožbene navedbe dodaja, kot sledi.

7. Iz dejanskih ugotovitev sodišča prve stopnje izhaja, da je bila tožnica pri toženi stranki zaposlena na delovnem mestu kuharski pomočnik na podlagi pogodb o zaposlitvi za določen čas do predvidoma 31. 8. 2022. Tožena stranka je tožnici 30. 12. 2021 podala izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi po 4. alineji prvega odstavka 110. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1; Ur. l. RS, št. 21/13 s spremembami) z očitkom, da je tožnica z dela neupravičeno izostala več kot pet zaporednih dni od 25. 11. 2021 dalje, o razlogih za svojo odsotnost pa tožene stranke ni obvestila, čeprav bi to morala in mogla storiti.

8. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da se je tožnici 24. 11. 2021 iztekel bolniški stalež, ki je trajal od 26. 10. 2021, tožnica pa kljub temu na delo pri toženi stranki ni prišla, niti ni o razlogih za svojo nadaljnjo odsotnost obvestila tožene stranke. Zadnje obvestilo, ki ga je tožena stranka prejela od tožnice, je bilo SMS sporočilo z dne 4. 11. 2021 (med bolniškim staležem) z vsebino, da je ne bo do konca leta zaradi zdravstvenih razlogov, kar sta v svoji izpovedi potrdili ravnateljica tožene stranke A. A. in računovodja B. B. Glede na ugotovljeno dejstvo, da je bil tožnici bolniški stalež zaključen, pa je sodišče prve stopnje zavzelo pravilno stališče, da z navedenim sporočilom ni zadostila svoji obvestilni dolžnosti, temveč bi morala toženo stranko ponovno obvestiti o razlogu za odsotnost z dela v spornem času, torej od 25. 11. 2021 dalje, česar neupravičeno ni storila.

9. Zmotno je pritožbeno zatrjevanje, da je bilo toženi stranki znano, da bo tožnica vse do konca leta 2021 odsotna z dela oziroma nezmožna za delo ter da je bila prepričana, da je toženo stranko ustrezno obvestila o razlogih za svojo odsotnost. Iz prvostopenjske ugotovitve, ki ji tožnica niti ne nasprotuje, izhaja, da v spornem obdobju bolniškega staleža ni imela odobrenega. Kljub temu toženi stranki ni sporočila razlogov za svojo nadaljnjo odsotnost. Tožnica je sicer zatrjevala, da je bila prepričana, da ji bo ZZZS odobril oziroma podaljšal bolniški stalež, saj za delo ni bila zmožna, vendar navedeno ne izključuje njene obveznosti, da delodajalca obvesti oziroma seznaniti z razlogom svoje odsotnosti. Ob upoštevanju tožničine trditve, da je po datumu izteka bolniškega staleža njen osebni zdravnik ponovno podal predlog za ugotovitevčasne nezmožnosti za delo, bi vsaj o nameravanem podaljšanju bolniškega staleža morala obvestiti toženo stranko in bi to tudi lahko storila, saj iz ugotovitev izpodbijane sodbe ne izhaja, da bi imela utemeljen razlog, ki bi ji to onemogočal. Ni namreč dokazala, da zaradi svojega zdravstvenega oziroma psihičnega stanja ni bila zmožna obvestiti tožene stranke o razlogu svoje odsotnosti.

10. Neutemeljene so obširne pritožbene navedbe, da tožena stranka tožnici ne bi smela podati izredne odpovedi po četrti alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1, ker je v času po 24. 11. 2021 z dela izostala zato, ker zaradi zdravstvenih težav še vedno ni bila sposobna za delo, torej iz upravičenih razlogov. Četudi bi navedeno držalo, to ne vpliva na pravilnost zaključka, da je tožnica storila kršitev po 4. alineji prvega odstavka 110. člena ZDR-1, saj glede na dikcijo določbe razlog izostanka oziroma (ne)upravičenost odsotnosti v zvezi s samo kršitvijo ni odločilnega pomena. Po tej določbi sta odločilni le dejstvo odsotnosti z dela pet zaporednih delovnih dni ter dejstvo, da tožnica ni obvestila delodajalca o svoji odsotnosti več kot pet dni, čeprav bi to lahko storila,¹ kar je bilo v postopku pred sodiščem prve stopnje ugotovljeno. Prav tako za ta odpovedni razlog ni bistveno vprašanje krivde, torej ali je tožnica naklepno ali vsaj iz hude malomarnosti kršila dolžnost obveščanja delodajalca, zato so pritožbene navedbe v zvezi s tem neutemeljene.

11. Glede na zgornje ugotovitve je sodišče prve stopnje utemeljeno zaključilo, da so bili za zakonitost pogodbe o zaposlitvi izpolnjeni vsi pogoji iz četrte alineje prvega odstavka 110. člena ZDR-1, torej da je obstajal odpovedni razlog, ki ga opredeljuje navedena določba.

12. Pravilna je tudi presoja sodišča prve stopnje, da je izpolnjen nadaljnji pogoj za zakonitost izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka 109. člena ZDR-1, tj. obstoj okoliščin, zaradi katerih delovnega razmerja ni mogoče nadaljevati do izteka roka, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi. Ne glede na siceršnje ugotovitve o dobrem vzdušju v kuhinji in tožničinem ujemanju s sodelavkami, ki jih tožnica izpostavlja v pritožbi, je pravilno izhajalo iz narave in teže dejanja tožnice, zaradi česar je dalo prednost interesom tožene stranke. Da tožnica tudi že pred spornim obdobjem tožene stranke ni samoiniciativno obvestila o poteku prvega bolniškega staleža med 8. 9. 2021 in 12. 10. 2021, dokazujeta poziv tožnici, da sporoči razlog odsotnosti (priloga B11), ter dopis zdravstvenemu domu z dne 18. 10. 2021 s prošnjo za posredovanje informacije o bolniškem staležu (B7). Medsebojno zaupanje je bilo porušeno zaradi

tožničine opustitve pri obveščanju o razlogih za odsotnost z dela, nesodelovalnosti in prekinitve komunikacije po 4. 11. 2021, in ne zaradi dejstva, da na delo ni prišla, kot zmotno navaja pritožba. Toženi stranki sta namreč prav tožničina pasivnost in neodzivnost znatno otežili učinkovito razporejanje ostalih delavk, ki so bile bolj obremenjene, ter predvsem organizacijo delovnega procesa v kuhinji, ko ni vedela, ali in kdaj bo tožnica prišla v službo.

13. Ker niso podani niti uveljavljani pritožbeni razlogi niti tisti, na katere pazi po uradni dolžnosti, je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

14. Ker tožnica s pritožbo ni uspela, sama krije svoje stroške pritožbe (prvi odstavek 165. člena ZPP v zvezi s prvim odstavkom 154. člena ZPP). Tožena stranka pa sama krije svoje stroške odgovora na pritožbo skladno s petim odstavkom 41. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1; Ur. l. RS, št. 2/2004 s spremembami).

¹ Prim. sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. VIII Ips 312/2016.

Datum zadnje spremembe: 21.12.2022